MATEŘSKÁ ŠKOLA SLUNÍČKO, ÚSTÍ NAD LABEM,

J. Jabůrkové 601/1, příspěvková organizace

IČO 70201005 tel: 0420 472 741 526

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Co vidělo sluníčko aneb na paprscích kolem světa.

OBSAH:

1. Identifikační údaje o škole
2. Charakteristika školy
3. Pedagogický tým MŠ
4. Podmínky vzdělávání
5. Organizace vzdělávaní
6. Charakteristika školního programu
7. Obsah vzdělávací nabídky
8. Přehled o evaluační činnosti školy
9. Zásady pro vyhodnocování školního programu
10. Použitá literatura

Platnost: od 1.9.2025 do 1.9.2026

Zpracovaly: učitelky MŠ Sluníčko

Schválila: Irena Holakovská

Počet stran: 45

Počet příloh: 0

1. Identifikační údaje o škole

Název:	Mateřská škola Sluníčko, Ústí nad Labem, J. Jabůrkové601/1, příspěvková organizace
Sídlo:	Jožky Jabůrkové 601/1, Ústí nad Labem, 400 01
Provoz:	6:00 – 16:30 (o letních prázdninách do 16:00)
IČO:	70201005
Zřizovatel:	Statutární město Ústí nad Labem, Velká Hradební 8, Ústí nad Labem , 40001
Ředitelka:	Irena Holakovská
E-mail:	msslunicko@volny.cz
Zpracovatelé ŠVP PV:	Pedagogický tým MŠ Sluníčko

Název Programu:

„Co vidělo sluníčko aneb na paprscích kolem světa“.

2. Charakteristika školy

Mateřská škola Sluníčko se nachází v klidné čtvrti Bukov v Ústí nad Labem.

Budova byla postavena v 1963 a plánována byla pro 3 třídy dětí předškolního věku. Technický stav budovy je velmi dobrý. Objekt prošel postupnou rekonstrukcí, která se týkala zateplení budovy s novou fasádou, výměnou oken a vnitřními úpravami, opravou suterénu a kompletní výměnou elektroinstalace.

V roce 2000 byla škole udělena právní subjektivita s názvem Mateřská škola Sluníčko.

V suterénu naší Mateřské školy je technické zázemí školy (prádelna, sušárna, mandlovna, sanitární zařízení pro provozní zaměstnance). Z bývalého služebního bytu vznikla centra pro další rozvoj aktivit dětí „Ateliér“. V suterénu se dále nachází prostorná kuchyně, kde nám paní kuchařky připravují denně vyváženou stravu.

V přízemí je vstupní hala a kanceláře paní ředitelky a paní ekonomky. Dále jsou v přízemí šatny pro všechny děti a třída „Koťat“.

V prvním patře jsou pak další dvě třídy a to „Berušek“ a Motýlků“.

Názvy tříd usnadňují dětem a rodičům nejen orientaci v budově, ale i pocit sounáležitosti s určitou skupinou dětí, ke kterým patří i učitelky.

Kolem budovy máme dvě rozsáhlé zahrady, na kterých na děti čeká plno dřevěných herních prvků (loď, dvojdomek se skluzavkami a strážní věž), houpačky a houpadla, které poskytují příležitost pro různé pohybové aktivity.

Díky poměrné velké rozloze zahrady, mohou děti dále využívat různé sportovní náčiní a provozovat více druhů spotu: jízda na koloběžkách a odrážedlech, fotbalové branky, rakety na „líný“ tenis, hry s létajícím talířem, koš na basketbal, florbalové hokejky. Děti vyhledávající spíše klidnější druhy aktivit mohou využít dvě velká pískoviště, případně místa ve stínu, která nám poskytují vzrostlé stromy na zahradě a zkoumat zde život v trávě nebo se případně věnovat pěstitelským činnostem a pokusům.

Pro zimní sporty máme na zahradě uměle navršený kopec, který děti využívají hlavně pro jízdu na „ježdíkách“.

Mateřská škola Sluníčko je díky své poloze dobře dostupná jak městkou hromadnou dopravou, meziměstskou dopravou, tak i autem.

3. Pedagogický tým

Statutárním orgánem školy je ředitelka. Jedná za školu jejím jménem ve všech právních vztazích, do kterých může škola vstupovat, dle zřizovací listiny. Plní povinnosti vedoucího organizace a řídí ostatní pracovníky a koordinuje jejich práci převážně při kontrolní činnosti, provozních poradách a na pedagogických radách. Je uplatňován druhý stupeň řízení ZP §124 odst.3.

Ředitelce jsou podřízeny: zástupkyně ředitelky, učitelky, ekonomka školy a provozní zaměstnankyně.

Zástupkyně ředitelky zastupuje ředitelku v době její nepřítomnosti a činní vymezené právní úkony.

Ekonomka a vedoucí školní jídelny je zaměstnankyně, která organizuje, řídí a kontroluje práci na provozním úseku kuchyně (dvě kuchařky). Samostatně vede účetnictví, výkazy o hospodaření a statistiku organizace a zodpovídá za ně dle platných předpisů (zákon č. 250/2000 Sb., v platném znění).

Učitelky jsou přímo podřízeny ředitelce školy. Učitelky vedou vzdělávání předškolních dětí podle závazného RVP PV Čj. 32 405/2004-22 (Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání), který vymezuje hlavní požadavky, podmínky a pravidla (zákon č. 561/2004 Sb. O předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání – Školský zákon). Realizace je prováděna podle vlastních Třídních vzdělávacích programů. TVP je v souladu s RVP PV.

Tímto e předškolní vzdělávání stává legitimní součástí systému vzdělávání a představuje počáteční stupeň veřejného vzdělávání organizovaného a řízeného požadavky a pokyny MŠMT.

Personální a pedagogické zajištění

V naší mateřské škole je 11 zaměstnankyň, které pečují o 75 zapsaných dětí.

Pedagogické pracovnice:

Ředitelka školy:	Irena Holakovská
Zástupkyně ředitelky:	Eva Černá
Učitelky:	Bc. Tereza Kaslová,
	Michaela Kotrbová,
	Tereza Šenfeldová,
	Kateřina Patrovská DiS.
Ekonomka školy:	Dana Vodičková

Provozní pracovnice

Kuchařky:	Kateřina Šulcová, Kateřina Novotná
Úklid zajišťují:	Petra Hencová, Věra Kuhlhánková

4. Podmínky vzdělávání

Věcné podmínky

Prostory mateřské školy Sluníčko velikostně odpovídají třem třídám, které lze naplnit do maximálního počtu 25 dětí.

Prostorové uspořádání těchto tříd vyhovuje především skupinovým a individuálním činnostem dětí.

Všechny třídy jsou vybaveny novým, dětským nábytkem. Nábytek je vyroben s ohledem na výšku a věk dětí.

Třídy „Berušky“ a „Koťata“ disponují množstvím hraček, které odpovídá počtu 25 dětí na třídě. To samé platí pro pomůcky didaktické a tělovýchovné. Tyto pomůcky jsou specifické především pro děti 2 – 4 leté.

Třída „Motýlků“ je třída dětí především 5 – 6 letých. Třída je vybavena pomůckami a nábytkem s ohledem na tuto věkovou skupinu dětí.

Je zde zejména ICT tabule, kterou mohou děti samostatně či v rámci řízené činnosti používat. Dále zde máme vkládanky, stolní a logické hry.

Ve všech třídách je většina hraček, pomůcek a náčiní umístěna tak, aby je děti dobře viděly, mohly si je samostatně brát a zároveň se orientovat v jejich uložení. Jsou stanovena pravidla pro jejich využívání pedagogy i dětmi. Hračky, materiál a další pomůcky, které nejsou v jejich dosahu, si mohou zapůjčit se souhlasem paní učitelky.

Dětský nábytek, tělovýchovné nářadí, zdravotně-hygienické zařízení (umývárny: 4 wc a 4 umyvadla, toalety) a vybavení pro odpočinek (lehátka), jsou přizpůsobeny antropomotorickým požadavkům, odpovídajícímu počtu dětí, jsou zdravotně nezávadné, bezpečné a jsou estetického vzhledu.

Celý interiér mateřské školy Sluníčko je uzpůsoben tak, aby většina výzdoby byla tvořena dětskými díly a výtvory. Zároveň jsou díla a výrobky umístěna tak, aby byly přístupné dětem a jejich rodičům.

Na budovu mateřské školy bezprostředně navazuje prostorná zahrada s herními prvky, které umožňují dětem rozmanité, pohybové a další aktivity.

Ústředním prvkem zahrady je prolézačka s dvěma věžemi, která dominuje celé zahradě. Dále „Pirátská loď“, „Pavučina“ či „Lanová dráha“.

Všechny vnitřní i vnější prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy.

Mateřská škola Sluníčko má od roku 2024 kompletní rekonstrukci elektrických rozvodů.

Životospráva

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava odpovídající požadavkům sběrného koše.

Kuchařky dodržují zdravou technologii při přípravě potravin a nápojů.

Děti mají zajištěný dostatečný pitný režim v podobě samoobslužných barelů s vodou či teplý čaj dle denní nabídky, dále je poitný režim doplňován o další nápoje, které jsou podáváíny ke svačinám a obědům, Mezi jednotlivými jídly a nápoji jsou dodržovány vhodné intervaly.

Děti podávané potraviny či jídla mohou ochutnat či vůbec nekonzumovat. Děti do jídla nenutíme.

Děti s dietním omezením si mohou, po domluvě s ředitelkou, donášet svou vlastní stravu. Pro tuto stravuj je využíváno jiné nádobí nežli u jídla zpracovávaného pro ostatní děti.

Je zajištěn pravidelný denní rytmus a řád. Je flexibilní a umožňuje organizaci činností podle aktuální situace.

Každý z rodičů má právo, po domluvě s učitelkou, své dítě přivádět či odvádět během dne dle svých možností a potřeb, není-li to v rozporu s povinnou školní docházkou.

Každý den mají děti zajištěný 2h pobyt venku a to od 9:30 – 11:30 hodin a to na zahradě nebo procházce v okolím mateřské školy. Pobyt venku je ovlivňován přízní počasí a aktuální kvalitě ovzduší.

V denním programu mateřské školy je respektována individuální potřeba spánku dětí. Děti 2 – 4 roky odpočívají na lehátkách (nenutí se ke spánku).

Děti na třídě „Motýlků“ již odpočívat nemusí a mohou využívat nabídku klidových činností či logopedickou průpravu.

Všichni zaměstnanci se chovají dle zásad zdravého životního stylu a poskytují tak dětem přirozený vzor.

Psychosociální podmínky

Snahou naší Mateřské školy Sluníčko, jsou maximálně spokojené děti, cítící se bezpečně, šťastně a sebejistě. Všichni zaměstnanci školy respektují individuální potřeby dětí, pomáhají v jejich uspokojování, jednají nenásilně a citlivě.

Každé dítě nastupující do naší Mateřské školy, má právo na adaptační období vycházející z konkrétních individuálních podmínek dítěte, za spolupráce rodiče s učiteli. Děti mají dostatek času, respektujeme jejich obavy a strach z odloučení a snažíme se, aby toto období bylo pro nově příchozí děti i jejich rodiče co nejméně traumatizující.

Adaptační proces v naší Mateřské škole začíná již zápisem, kdy se děti poprvé nachází v novém prostředí, od kterého neví, co očekávat a přirozeně dochází k obavám .

Fáze adaptačního procesu:

Dítě necháváme po domluvě s rodiči v mateřské škole pouze část dne, obvykle 2 hodiny v dopoledním čase. Pokud to psychický stav dítěte dovoluje, v MŠ je bez matky. V zájmu dítěte však není výjimkou pobývat několik prvních hodin v kolektivu s rodičem. Většinou dítě odchází před PV domů.

Doba ve školce bez rodiče se prodlužuje. Pokud je dítě spokojené a nestresované, účastní se PV a potom jde domů nebo s dětmi poobědvá a s rodičem odchází do domácího prostředí.

Dítě je schopné hrát si, účastnit ale některých řízených činností, ale stále převládá pozorování prostředí. Odpadá strach, dítě začíná důvěřovat sobě i učitelkám. Po obědě před klidovým režimem odchází s rodičem domů.

1. Dítě ve školce spí – jsou uspokojené jeho biologické podmínky spánku či odpočinku.
2. Adaptace je u konce. Dítě důvěřuje učitelkám, navazuje přátelství, účastní se výchovně-vzdělávacích činností, cítí se bezpečně.

Doporučení rodičům:

- Svěřovat dítě do péče příbuzným.
- Podporovat jeho samostatnost.
- Podporovat zvídavost ohledně MŠ, nestrašit ho, neklást na něho velké nároky.
- Při vstupu do MŠ se s dítětem přehnaně neloučit a neprojevovat lítost spojenou s odloučením, vždyť je to přeci „senzační“ hrát si s dětmi a objevovat nové věci! Nic k pláči.
- Pomoci může i hračka, dítě bude mít sebou významnou, známou citově zabarvenou věc, navíc se může o hračku začít starat, převede své obavy na hračku a sani se stane jejím ochráncem.
- Trpělivost, pochopení a dostatek času, aby se dítě s novou situací vyrovnalo, by mělo být samozřejmostí.

Chápeme děti jako partnery, proto upřednostňujeme výchovný styl s nabídkou. Děti se tak sami stávají spoluautory výchovně-vzdělávacího procesu a mají dostatek času pro sebehodnocení, rozhodování při plnění úkolů, výběru aktivit, hraček i materiálů. Nucení dětí do činností je zcela nepřípustné.

Děti nejsou zatěžovány spěchem – režim dne je realizován klidně v příjemném klimatu s pozitivní motivací. Volnost a osobní svoboda dětí je dobře vyvážena s nezbytnou mírou omezení, vyplývající z nutnosti dodržovat v mateřské škole potřebný řád a učit děti pravidlům a soužití.

Děti se společně učí různým pravidlům:

- Šnečkové pravidlo: pozor děti na úraz, ve třídě je hodně nás, proto nožky neběhají, pomalu zde chodívají.
- Srdíčkové pravidlo: pár kouzelných slovíček, u sebe vždy nosím, na shledanou, dobrý den, děkuji a prosím.
- Talířkové pravidlo: ke stolu si sedneme, už se ani nehneme. Ať jsem holka nebo kluk, všechno zbaštím coby dup.
- Ouškové pravidlo: když někdo pěkně vypráví, já ho pěkně poslouchám. Až svou větu dokončí, povím, co si myslím sám.
- Košťátkové pravidlo: ve třídě mám ráda čisto, každá hračka má své místo. Žádnou hračku nehledám, protože vím, kde ji mám.
- Kapičkové pravidlo: voda a mýdlo jsou kamarádi, umyjí nám ruce rádi. Vodou ale neplýtváme, ručky myjem jen když máme.

Naše pravidla zajišťují dětem bezpečí a jsou vytvářena s jejich pomocí, kresbou, básní, vybarvením obrázku tak, aby byly co nejefektivnější.

Učitelky jsou v naší škole transparentní. Uvědomují si, že jsou dětem vzorem v chování a vyjadřování a ovlivňují děti prosociálním směrem. Uplatňujeme respektující a sympatizující styl vedení, který se projevuje přímou, vstřícnou a naslouchající komunikací učitele s dětmi ale také s rodiči.

Zakládáme si na kladných partnerských vztazích mezi učiteli, rodiči a nejbližšími příbuznými. Vztahy podporujeme častými společnými setkáváními v MŠ a společně dětem představujeme tradice, zvyky a zdvořilosti mezi dospělými.

Učitelky s dětmi aktivně komunikují, odpovídají jim na otázky a díky budování důvěry jsou schopny vyslechnout jejich trápení a případné problémy profesionálně a citlivě řešit.

Spolupráce s rodiči:

Naší Mateřské škole záleží na vzájemné důvěře, otevřenosti, respektu a spolupráci s rodiči. Pedagogičtí pracovníci se snaží vyhovět konkrétním potřebám jednotlivých dětí. Pravidelně podávají informace rodičům o prospívání jejich dětí a jeho individuálních pokrocích v rozvoji i v učení. Učitelky se snaží o maximální diskrétnost, pokud to situace vyžaduje. Chráníme soukromí rodiny a respektujeme rodinnou výchovu i výchovný styl rodiny. V případě nutnosti dítě integrovat, učitelky vypracují „ Individuální plán“ na základě doporučení odborníků a ve spolupráci s rodiči. Informování rodičů o společných akcí pro děti je vyvěšeno učitelkami na chodbě a podrobnosti dořešeny ústně. Dále mají v šatnách vyvěšené informace o konzultačních dnech v případě jejich či naší potřeby. Rodiče dle zájmu a svých možností pomáhají dětem připravit kostýmy / masky na plánované akce u nás v MŠ, donášejí papíry a jiné pracovní pomůcky. Nejen na konci školního roku ale během něj se setkáváme na zahradní slavnosti, kam každý donese nějakou věc, ozdobu, dobrotu,… Tato akce se opakuje každý rok a stala se naší tradicí.

Dále s rodiči konzultujeme jídelní lístky, které mají k dispozici ihned u příchodu na nástěnce v MŠ.

Rodiče mohou podávat návrhy a připomínky k plánovaným akcím a výletům.

5. Organizace vzdělávání

Časový harmonogram dne je orientační a v případě potřeby si ho můžeme přizpůsobit (např. v případě výletů, školních akcí apod.). Stejně tak i denní režim dětí je flexibilní, to znamená, že ho upravujeme podle aktuální potřeby

(počasí, aktivit, potřeby dětí apod.).

Personál usiluje o to, aby vše probíhalo v nejlepším zájmu dětí a jejich potřeb, aby se nespěchalo a průběh byl přirozený. Zároveň ale dodržujeme denní režim

(až na výjimky jako celodenní výlet apod.), aby si děti osvojily dodržování pravidel režimu – zejména stravovací návyky (dopolední svačina, oběd, odpolední svačina).

Třídy máme rozdělené dle věku dětí (věkově heterogenní).

1. **Koťata – děti od 2- 4 roky**
2. **Berušky – děti 2 – 4 roky**
3. **Motýlci – třída předškolních dětí**

<u>Denní režim naší MŠ</u>

Škola se otvírá každý den v 6:00. Děti se scházejí na třídě „Koťat“, kde zůstávají do 7hodin. V 7h si je vyzvedávají jejich kmenové učitelky a společně odcházejí do svých tříd.

6:00 – 8:00 probíhá spontánní hra

Jedná se o individuální nebo skupinovou aktivní činnost dětí v centrech aktivit připravenou dle týdenního podtématu měsíčního integrovaného bloku. Pedagog připraví nabídku činností jako kreativní tvoření, konstruktivní stavebnice, hry s hračkami, společenské hry, hry pro rozvoj jemné motoriky apod.

Dítě si vybírá podle nabídky, svého aktuálního zájmu, vlastní potřeby a fantazie. Má možnost kdykoli od činnosti odejít a odpočinout si.

8:00 – 8:30 ranní kruh, svačina

Zabýváme se zde aktuálními tématy, dáváme dětem prostor pro vyjádření vlastního názoru, poznatků apod.

8:45 – 9:20 řízená činnost a hry s nabídkou dopoledních činností podle týdenních tematických celků

9:30 - 11:30 pobyt venku dle povětrnostních podmínek

12:00 – 14:00 odpočinek (do 14:30 s pozvolným vstáváním)

14:15 - 14:30 odpolední svačina

Do 16:30 blok odpoledních činností a rozcházení dětí domů

Podmínky vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Naše mateřská škola utváří ve svém ŠVP podmínky, které směřují k co největšímu využití potenciálu každého dítěte. S ohledem na podmínky MŠ jsou nadané děti vzdělávány formou integrace do běžných tříd. Dítě, které vykazuje známky nadání, je podporováno hračkami a pomůckami tak, aby byl jeho potenciál co nejvíce rozvinut, a to s ohledem na jeho individuální psychické a biologické podmínky. Naše škola zajišťuje realizaci podpůrných opatření pro podporu nadání dle vyhlášky č. 27/2016Sb.

Současná právní úprava rozlišuje i na úrovni předškolního vzdělávání mezi dítětem nadaným a mimořádně nadaným. Pro děti mimořádně nadané je možné využít jako podpůrné opatření vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu (IVP). Při jeho realizaci vycházíme z našeho ŠVP, kde stanovujeme pravidla a průběh tvorby, realizace a jeho vyhodnocování PLPP.

Nadané dítě se jeví takové, které při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Víme, že u dítěte můžeme také hovořit o skrytém nadání. Dítě, které se zdá být živější „zlobivější“ či nepoddajné, může takto své nadání skrývat. To samé dítě, které se zdá být uvězněné v sobě samém. Platí tedy, že nelze nadané dítě děti identifikovat je ve středním hlavním vzdělávacím proudu bezproblémových a bystrých vrstevníků.

V předškolním věku dítě prochází obdobím nerovnoměrného a skokového vývoje, mnohdy je těžké odlišit při identifikaci nadání dítěte od akcelerovaného vývoje v určité oblasti. Dítě, které vykazuje známky nadání, musím být nadále podporováno. Kmenové učitelky již od začátku školního roku provádí depistáž všech dětí. Naším zájmem však není jen děti nadané identifikovat, ale hlavně všem dětem umožnit a dát příležitost své schopnosti naplno rozvinout.

Podpora nadaných dětí v naší mateřské škole probíhá ve spolupráci:

- Dítě – učitelka — Komunikace s dítětem, podpora, důvěra, pedagogická diagnostika.
- Učitelka – rodič — Efektivní, přátelská komunikace, nové zjištění, společný plán dalších kroků a cílů.

- Učitelka – poradenské zařízení — odborné prozkoumání schopností a možností dítěte, pravidelné konzultace.
- Vytvoření IVP — ve spolupráci s psychologem a rodiči

Aby byla naše práce s nadanými dětmi efektivní a úspěšná, vycházíme z několika principů spolupráce:

1. Neautoritativní komunikace
2. Pozorné naslouchání
3. Nenutit nadané dítě do činnosti
4. Prostor pro prezentaci dítěte
5. Provádět společné hodnocení činností

Hlavní oblasti nadání, které jsou v předškolním vzdělávání nejběžnější:

- Kreativní – bohatá fantazie a představivost, „pohrávání si“ s různými nápady
- Intelektová – výborná paměť, pozornost, čtení, vytváření matematických úloh
- Řeč – bohatá slovní zásoba, reprodukování příběhu, umění naslouchat
- Jemná a hrubá motorika – časný zájem o kreslení, opis slova, obratnost, koordinace
- Sociální – vstřícnost, empatie, nezávislost, dobrá sociabilita, věcné otázky
- Specifická - vytrvalost, smysl pro rytmus, hra na hudební nástroj

Typologie nadaných dětí

Některé rozdíly mezi bystrým a nadaným dítětem. Jak bystré, tak rozumově nadané dítě má specifické vzdělávací potřeby a potřebuje k optimálnímu rozvoji podněty a vzdělávací materiály, které odpovídají jeho kognitivní úrovni.

Níže uvedená tabulka ukazuje některé typické rozdíly v chování:

Bystré dítě	**Nadané dítě**
Umí odpovídat.	Klade otázky.
Zajímá se.	Je zvědavé.
Má dobré nápady.	Má neobvyklé nápady.
Odpovídá na otázky.	Zajímají jej detaily, rozpracovává, dokončuje.
Je vůdcem skupiny.	Je samostatné, často pracuje sám.

Jednoduše se učí.	Většinu už zná.
Mezi vrstevníky je oblíbený.	Víc mu vyhovuje společnost starších dětí.
Chápe významy.	Dělá závěry.
Přesně kopíruje zadaná řešení.	Vytváří nová řešení.
Dobře se cítí ve škole, ve školce.	Dobře se cítí, když se učí (něco nového).
Přijímá informace.	Využívá informace.
Je vytrvalé při sledování.	Sleduje pozorně.
Je spokojené s vlastním učením a výsledky.	Je velmi sebekritické.

Vzdělávání dětí od dvou do tří let

V období dvou až tří let života dítěte dochází k výraznému rozvoji dětské osobnosti, dítě se stává samostatnějším, je si vědomé své vlastní existence. Pro dvouleté dítě je zařazení do mateřské školy nejčastěji první sociální zkušenost mimo širší rodinu.

Motorické procesy:

Dítě v době svého pobytu v mateřské škole postupně proniká do nového prostředí, což mu umožňuje rozvoj samostatné lokomoce. Má velkou potřebu aktivního pohybu, která pro něj představuje uspokojení, nové zkušenosti, prožívá ho a pociťuje, ale zároveň potřebuje častější odpočinek.

Pohybová aktivita v tomto období již zahrnuje práci všech svalových skupin – především kosterního svalstva svěračů. Postupně se učí ovládat vyměšování a udržovat čistotu.

Dítě si již může samo určovat množství podnětů či jejich charakter. K pohybu je dítě důležité podněcovat a motivovat.

Po druhém roce života by jíž dítě mělo umět : navlékat korálky, lépe držet psací náčiní, postavit věž z kostek, částečně se obléknout/svléknout.

Poznávací procesy:

Dítě začíná chápat a uvědomovat si širší časové rozmezí, než-li je přítomnost. Postupně se rozvíjí symbolické myšlení.

Řeč:

K rozvoji řeči u dítěte je potřeba, aby mělo verbální vzor, aby mohlo napodobovat, První krátké dvouslovně věty – první řečové projevy jsou agramatické.

Rozvoj osobnosti:

Dítě v tomto věku má potřebu prosadit se, ověřuje si hranice svých možností a aktivit. V tomto období se dítě odpoutává od matky a rozvíjí svou vlastní osobnost (identitu).

Projevuje se velkou touhou po poznávání nových věcí – experimentuje.

Rozvoj identity:

V tomto období je důležitá zejména pochvala a ocenění. Potvrzuje si tím vlastní hodnotu.

Socializace:

Verbální komunikace umožňuje dítěti stát se komunikujícím subjektem. Rozšiřování sociálních kontaktů je spojeno s rozvojem dovedností sociální interakce.

Podmínky vzdělávání dvouletých dětí:

Pokud je v naší mateřské škole umístěno dítě mladší tří let, je nutné pro něho zajistit podmínky, které reagují na jeho vývojová specifika, individuální potřeby zájmy a možnosti. Aby bylo dítě dobře rozvíjeno, pedagog musí brát v potaz úroveň jeho motoriky, jazykového a psychického vývoje a jeho socializaci.

Nezbytné je při výchově a vzdělávání zajistit pravidelný denní režim a pocit bezpečí a jistoty.

Pedagog volí metody a formy práce, kterými přizpůsobí konkrétní výchovně-vzdělávací činnosti, jejich plánování a realizaci.

Děti v tomto období se zpravidla nedokáží soustředit na delší dobu, udrží jen krátkou pozornost. Je potřeba činnosti častěji střídat a obměňovat. Neméně důležité je sladit spontánní činnosti s řízenými.

Největší prostor je ponechán volné hře a pohybovým aktivitám.

- Mateřská škola je vybavena dostačujícím množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro dvouleté děti.
- Ve věkově heterogenní třídě jsou pro zajištění bezpečnosti jiným způsobem znepřístupněny bezpečnost ohrožující předměty. Srozumitelná pravidla pro ukládání a používání hraček.
- Pro hru a volný pohyb je postačující herna s velkou nabídkou herních prvků-
- Pro zajištění hygieny jsou třídy vybaveny umývárnami se čtyřmi umyvadly, wc pro děti a nočníky.
- V šatnách mají děti dostatečně veliký, dřevěný úložný box na náhradní oblečení a obuv.
- V mateřské škole jsou aktivně podněcovány vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou.

Péče o děti od dvou do tří let musí být organizačně a provozně zajištěna v souladu s platnými právními předpisy. Zákon č. 561/2004 Sb. č. 563/2004 Sb., vyhláška č. 258/2000 Sb., vyhláška č. 27/2016 Sb., vyhláška č. 14/2005 Sb.

Vzdělávání dvouletých dětí:

Výchovně-vzdělávací program pro dvouleté děti vychází z RVP a z citlivého a chápavého přístupu pedagoga. Prostředí, v němž se děti pohybují, je strukturované a bezpečné.

Veškerý nábytek a zařízení pro sebeobsluhu je přizpůsobeno výšce dětí.

V umývárnách se používají pomůcky pro snadnější přístup k umyvadlu, wc – podnožky, schůdky..

Děti se po mateřské škole pohybují pouze v přítomnosti pedagoga. Část programu je společná se staršími dětmi.

Vzdělávání je především formou hry, výtvarné, hudební a tělesné činnosti, které jsou upraveny pro děti do tří let.

Nabízíme různé vkládanky, leporela, dřevěné puzzle, jednoduché stavebnice apod.

Ve třídě je pro děti připraven i relaxační koutek.

Dílčí vzdělávací činnosti:

Dítě a jeho tělo

- Dechová a relaxační cvičení
- Lezení (po čtyřech, podlézání překážek…), chůze (po schodech, v různém tempu), běh (opakované krátkodobé běhání, změna tempa, běh na signál), skoky (z nohy na nohu, skok do výšky, snožmo, přeskakování nízkých překážek), házení (úchop a manipulace s předmětem, předávání z ruky do ruky)
- Pěstování smyslu pro rytmus
- Kotoul vpřed s dopomocí
- Stoj na jedné noze
- Vytvářet schopnost orientace v prostoru

Dítě a jeho psychika

- Pojmenovat části těla
- Chápat jednoduchá označení času
- Znát své jméno a příjmení
- Znát předměty z každodenního života a pojmenovat je
- Umět uklízet hračky
- Orientace v mateřské škole
- Rozlišovat zvuky
- Umět poprosit a poděkovat
- Reagovat na změnu místa, polohy, osob…

Dítě, ten druhý a společnost

- Dodržovat pravidla slušného chování
- Zapojit se do společných her
- Rozvíjet řečové schopnosti
- Rozvíjet touhu po poznání
- Rozvíjet schopnost žít ve společnosti

- Rozvíjet dětské poznání
- Seznamovat se s prací dospělých
- Námětové hry, rytmizace, zpěv…

Dítě a svět

- Vytvářet pozitivní vztah k tomu, kde žije
- Vést k přiměřené opatrnosti
- Vytvářet povědomí a sounáležitosti se světem a živou i neživou přírodou

Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Děti – cizinci a děti, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, potřebují podporu učitele mateřské školy při osvojování českého jazyka. Některé děti o to více, pokud ani jejich rodiče český jazyk neovládají. Naše školy si plně uvědomuje potenciál osvojení jazyka v ranném věku, a proto se těmto dětem aktivně věnujeme.

Jazykovou podporu poskytujeme dětem již od samotného nástupu do školy. Učitelky spolupracují s celou třídou, plánují a realizují postupy a formy výuky vedoucí k cílenému podporování českého jazyka. Což je velice důležité pro následný hladký přechod na základní školu, kde dítě své osvojené jazykové kompetence může naplno využívat.

Pokud má naše mateřská škola v rámci povinného předškolního vzdělávání 1 až 3 děti cizince, poskytujeme jim individuální jazykovou podporu v rámci vzdělávacích činností dle školního vzdělávacího programu v běžné třídě. Pro více jak 4 děti – cizince zajišťujeme skupiny pro bezplatnou jazykovou průpravu v rámci činností dle školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání dle souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb. o předškolním vzdělávání. Ve znění pozdějších předpisů. Průprava je vedena ve dvou blocích týdně, tak aby nenarušovala poslání a chod MŠ.

6. Charakteristika vzdělávacího programu

Náš program se zaměřuje nejen na výsledné poznatky dětí, ale i na samotný prožitek vedoucí ke klíčovým kompetencím.

Ústředním motivem pro veškeré naše aktivity je celoroční projekt „Logopedická prevence **Primární logopedická prevence v MŠ Sluníčko.** V rámci předcházení vzniku poruch řeči se snažíme vytvářet podmínky pro jeho správný vývoj. Preventivní logopedické chvilky jsou součástí denního programu, které vycházejí z projektu.

Výchova ke zdravému životnímu stylu“ – využít každé možnosti pro upevňování zdraví dětí.

Dále je využívaná **ICT technologie – interaktivní tabule a digitálních pomůcek**.

Jednotlivá témata jsou ve třídách rozpracována do časových plánů včetně myšlenkových map podle náplně a náročnosti daných témat. V ŠVP jsou vytvořeny flexibilní integrované bloky, které si každá učitelka může během týdne rozplánovat a zpracovat dle aktuálních potřeb dětí či situace a časově nevymezené tematické bloky. Každé téma vychází z cílů, obsahů a nabídky u více bloků. Co je však zachováno, jsou OVU, které musí být naplněny ne každý den, ale minimálně jednou za dobu trvání integrovaného bloku. Jako doklad o průběhu výchovy a vzdělávání dětí slouží TVP, který souvisí s ŠVP, portfolio dítěte a pedagogická diagnostika či ISOPHI.

Plánování vzdělávání ve třídě je značně ovlivněno dětmi, které mají možnost vyjádřit se k tomu, co by je zajímalo, bavilo a co by se chtěly dozvědět.

Realizace je pak prováděna zejména prostřednictvím prožitků dětí a jejich činností a to tak, aby se rozvíjela celá osobnost dítěte. Vzdělávání dětí se prolíná všemi činnostmi v průběhu dne hravou formou s co nejmenším předáváním hotových poznatků a poučováním.

U nejmladších dětí převládá spontánní činnost a u starších dětí se spontánní činnosti prolínají s řízenými směřujícími ke kompetencím. Předškolní děti se hravou a nenásilnou formou připravují na plynulý přechod do základní školy.

S dětmi s odkladem školní docházky pracujeme podle individuálních vzdělávacích plánů.

Všechny děti provází po celou dobu docházky v mateřské škole písemné záznamy o průběhu vzdělávání. Našim cílem je, aby dítě, které odchází do ZŠ, bylo optimálně rozvinuté na základě svých možností a zájmů, a to po stránce fyzické, psychické a sociální. Společně s rodiči vytváříme podmínky k rozvoji sebevědomého dítěte, které dovede být v životě ohleduplné a citlivé k okolnímu světu a bude motivováno touhou vzdělávat se.

Cíle našeho Školního vzdělávacího programu :

1. **Rozvoj činností zaměřených na poznávání sociálního prostředí, ve kterém dítě žije. Podporovat utváření vztahů k jinému dítěti a dospělému, respektovat potřeby jiného dítěte, řešit konflikt dohodou.**

2. **Prohlubovat návyky zdravé výživy, dodržovat pitný režim. Rozvoj dovedností důležitých k podpoře zdraví a bezpečí.**

3. **Rozvoj řečových schopností, jazykových a komunikativních dovedností.**

   Vnímat, naslouchat a porozumět – podpora logopedické prevence.

4. **Využití programů Interaktivní tabule ve všech oblastech předškolního vzdělávání.**

Filosofie školy a její záměry:

Ve spolupráci s rodiči společně podporujeme a posilujeme nejen všestranný rozvoj dítěte, ale i vhodnou motivací podporujeme jeho touhu vzdělávat se.

Umožňujeme dětem získávat osobní samostatnost a schopnosti projevovat se jako samostatná osobnost působící na své okolí. Chceme, aby naše škola byla místem pro radostnou hru, kam budou děti chodit rády.

Náš vzdělávací program a výuka budou odrážet potřeby a zájmy všech dětí budou provázeny vysokým očekáváním výsledků a realizovány s velkým zaujetím.

Jak na to?

a) Společně budeme respektovat osobnost a jedinečnost vašeho dítěte

b) Vytvoříme laskavé a útulné prostředí, které má pravidla, kde budeme v dítěti upevňovat pocit jistoty a bezpečí

c)Při řešení problémů budeme postupovat s laskavou důsledností

d)Budeme posilovat sebevědomí dítěte tím, že ho naučíme mít rádo sebe a druhé, sportovat, malovat, zpívat, orientovat se ve světě, toužit poznávat a učit se nové.

e) V naší mateřské škole my učitelky budeme vytvářet příležitosti pro lásku, aktivitu a humor, zkrátka pro příjemnou atmosféru a tvůrčí prostředí.

Při tvorbě našeho Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (povinný pedagogický dokument) jsme po zhodnocení tradice a stávajících možností naší mateřské školy hledaly cesty k souladu s principy a zásadami Rámcového výchovně vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (č.j. 32405/2004 – 22).

Z něho vyplývající pravidla jsou pro pedagogy závazná a podkladem pro zpracování vlastních vzdělávacích programů.

Vzdělávací cíle:

1. rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání

2. osvojení základů a hodnot, na nichž je založena naše společnost

3. získávání osobní samostatnosti a schopnosti projevovat se jako samostatná osobnost působící na své okolí

Specifické oblasti předškolního vzdělávání

1. Dítě a jeho tělo

2. Dítě a jeho psychika

3. Dítě ten druhý a společnost

4. Dítě a svět

Klíčové kompetence

Klíčové kompetence zahrnují základní cílové stavy, k jejichž naplňování by mělo společně směřovat veškeré vzdělávání. Cílem předškolního vzdělávání je každé dítě vybavit souborem kompetencí na úrovni, která je pro něho dosažitelná.

1. **kompetence k učení**
2. **kompetence k řešení problémů**
3. **kompetence komunikativní**
4. **kompetence osobnostní a sociální**
5. **kompetence k občanství a udržitelnosti**
6. **kompetence k podnikavosti a pracovní**
7. **kompetence digitální**
8. **kompetence kulturní**

Formy a metody vzdělávací práce, prostředky plnění cílů

Vzdělávání je uskutečňováno ve všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne vyskytnou, vyváženým poměrem spontánních a řízených aktivit. Specifickou formu představuje didakticky zacílená činnost, ve které učitelka naplňuje konkrétní vzdělávací cíle formou záměrného a spontánního učení. Toto učení zakládáme na aktivní účasti dítěte, na smyslovém vnímání, prožitkovém a interaktivním učení, zpravidla ve skupinách a individuálně. Omezujeme předávání hotových poznatků a slovních poučení. Všechny činnosti obsahují prvky hry a tvořivosti.

Činnosti vedoucí k průběžným vzdělávacím cílům:

Ranní (komunitní) kruh, ranní cvičení, spontánní a řízené hry, pobyt venku, výlety, sebe obslužná činnost, spolupodílet se na udržování pořádku, úklidu hraček, pomůcek.

Zásadně je využívaná **metoda kooperativních her a cvičení pro rozvoj spolupráce**.

Je **respektováno psychomotorické tempo** jednotlivých dětí.

Vzdělávací aktivity jsou organizovány **skupinově a individuálně** s přihlédnutím k věkovým a individuálním možnostem. Jsou využívány prostředky **pozitivní motivace**.

Vzdělávací nabídka má znaky prožitkového stylu učení.

7. Vzdělávací obsah

Integrované bloky – Září, Říjen, Listopad

Září: Paprsek nových kamarádů

Návrhy tematických celků: 1) Ahoj vítáme tě u nás 2) Profese 3) Jak cestujeme do školy

Říjen: Paprsek a plody podzimu

Návrhy integrovaných celků: 1) Počasí 2) Ovoce a zelenina 3) Podzim v lese

Listopad: Podzimní paprsek

Návrhy bloků: 1) Přezimování volně žijících zvířat 2) Stará řemesla 3) Čert a Mikuláš

Vzdělávací cíle:

1.Biologická oblast

- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností

2. Psychologická oblast

- Jazyk a řeč: komentování zážitků, rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností
- Poznávací schopnosti: posilování přirozených poznávacích citů
- Sebepojetí: získávání relativní citové samostatnosti a schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci

3. Interpersonální -sociálně kulturní oblast

- osvojování si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem.

- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí.

4. Environmentální oblast

- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu.

Očekávané výstupy (OVU)

1. Biologické

- zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.).

2. Psychologické

a) Jazyk a řeč: Pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno, domluvit se slovy i gesty, improvizovat.
b) Poznávací schopnosti: Postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí.
c) Sebepojetí: Odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory.

3. Interpersonální - sociálně kulturní

- navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho.
- adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy, (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu).

4. Enviromentální

- orientovat se bezpečně v prostředí a v budově MŠ. Zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a MŠ opakují.

Klíčové kompetence:

1. kompetence k učení

Získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a dalším učení.

Rizika: Neefektivní komunikační způsoby.

Předávání nevhodných vzorců chování.

2. kompetence k řešení problémů

Všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí, přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem.

Rizika: nedostatek pozitivní zpětné vazby

3. kompetence komunikativní

Dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými, apod.)

Rizika: Nedostatečný prostor pro vyjádření.

Negativní přijetí či odmítnutí sdělení dítěte.

4. Kompetence osobnostní a sociální

Napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí.

Rizika: Nevhodný vzor.

Nedostatek příležitostí k fixování správného společenského chování.

5. kompetence k občanství a udržitelnosti

Přijímá zodpovědnost za svá rozhodnutí.

Rizika: Nedostatek příležitostí pro samostatné rozhodování.

6. kompetence k podnikavosti a pracovní

Domlouvá se a spolupracuje s ostatními dětmi. Spolupodílí se na společných rozhodnutí.

Rizika: Nedostatek prostoru pro skupinové činnosti.

7. kompetence digitální
8. Kompetence kulturní

Integrované bloky – Prosinec, Leden, Únor

Prosinec: Na paprsku za Vánoci

Návrhy tematických celků: 1) Vánoční tradice 2) Taneček přes tři pekla

Leden: Paprsek sněhové peřinky

Návrhy tematických celků: 1) Sněhová peřinka 2) Hry se sněhem

Únor: Mrazivý paprsek

Návrhy tematických celků: 1) Karneval a Masopust 2) Nebe plné hvězd

Vzdělávací cíle:

1. Biologická oblast

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovednost v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsah pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka). Ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí.

2. Psychologická oblast
   - Jazyk a řeč – rozvoj komunikativních dovedností/ verbálních i neverbálních/ a kultivovaného projevu , rozvoj tvořivosti, paměti a fantazie
   - Poznávací schopnosti – vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení.
   - Sebepojetí – poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebe důvěry, osobní spokojenosti)

3. Interpersonální – sociálně kulturní

- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)

- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny.

4. Environmentální
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám. Povědomí o adventu.

Očekávané výstupy (OVU)

1. Biologické
   - vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu.
   - zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek).

2. Psychologické
   a) porozumět slyšenému, formulovat otázky, odpovídat, učit se nová slova aktivně je používat (Ptát se na slova, kterým nerozumí)
   b) vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci,
   využívat zkušeností k učení
   c)prožívat radost ze zvládnutého a poznaného

3. Interpersonální – sociálně kulturní
   - Přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství, spolupracovat s ostatními.
   - Začlenit se do třídy a zařadit se mezi vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti.

4. Enviromentální
   - Uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc).

Klíčové kompetence:

1. kompetence k učení

Záměrně se soustředí na činnost a udrží pozornost. Získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení.

Rizika: Nevhodná vnější motivace.

Přerušování započatých činností.

Zlehčování volby dítěte.

Nedostatek času nebo jeho špatná organizace.

2. kompetence k řešení problémů

Řeší jednoduché, problémové situace na základě předchozí zkušenosti.

Rizika: Předkládání hotových řešení.

Nedůvěra k dítěti.

Neadekvátní náročnost řešeného problému.

3. kompetence komunikační

Vyjadřuje se různými způsoby.

Rizika: Nedostatečný prostor pro vyjádření.

Negativní přijetí či odmítnutí sdělení dítěte.

4. kompetence osobnostní a sociální

Chová se v souladu se základními společenskými pravidly.

Rizika: Nevhodný vzor.

Nedostatek příležitostí k fixování správného společenského chování.

5. kompetence k občanství a udržitelnosti

Respektuje dohodnutá pravidla a práva druhých. Identifikuje nespravedlnost a učí se na ni reagovat.

Rizika: Absence pravidel.

Prosazování předem daných pravidel.

Nerespektování jazyka dětí, uchylovat se k univerzálním označením.

6. kompetence k podnikavosti a pracovní

Organizuje a realizuje svá rozhodnutí. Přichází s vlastními nápady.

Rizika: Nedostatečný prostor k realizaci spontánních her a činností.

Absence příležitostí své nápady vyjádřit.

7. kompetence digitální
8. kompetence kulturní

Zapojuje se do tvůrčích činností.

Rizika: Důraz na produkt.

Zasahování do procesu tvorby dítěte.

Upravování výsledku učitelem.

Integrované bloky: Březen, Duben, Květen

Březen: Paprsek probouzení přírody + průřezové téma: „ práce s knihou.“

Návrhy tematických celků: 1) Jaro jako roční období 2) Příroda se probouzí 3) Jarní rozcvička – moje tělo

Duben: Paprsek životního prostředí

Návrhy tematických celků: 1) Ekologie 2) Pole –les 3) Rybník – potok 4) Hmyz + včelky

Květen: Paprsek rodinného života

Návrhy tematických celků: 1) Svátek maminek 2) Doprava a cestování 3) Moje město

Vzdělávací cíle:

1. Biologická oblast
   - osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví pohybových činnostech a jejich kvalitě. Koordinace ruky oka. Rozvoj a užívání všech smyslů.

2. Psychologická oblast
   - Jazyk a řeč: Komunikace (verbální a neverbální): komentování zážitků
   - Poznávací schopnosti: Vytváření základů pro práci s informacemi a posilování přirozených poznávacích citů, zvídavosti a radosti z objevován, chápat základní číselné a matematické pojmy (1-5-10 přiřazovat, více méně, číselné domino). Rozvíjet prostorové pojmy.
   - Sebepojetí: rozvoj pozitivních citů dítěte ve vztahu k sobě a posilovat citové vztahy k okolí

3. Interpersonální- sociálně kulturní
   - sociokulturní rozvoj kooperativních dovedností /vzájemná spolupráce dětí při řešení společných situací/.
   - Vytváření základní společenských postojů a dovedností.
   - Osvojit si elementární poznatky o sobě o rodině.

4. Environmentální
   - rozvoj pocitů sounáležitosti s živou a neživou přírodou

Očekávané výstupy (OVU)

1. Biologické
   - zachovávat správné držení těla
   - pojmenovat části těla a mít povědomí o těle a o významu péče o čistotu a zdraví
   - ovládat koordinaci ruky a oka (zacházet s předměty denní potřeby, grafickým a výtvarným materiálem)
   - zvládat jemnou motoriku
   - vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů

2. Psychologické
   - Jazyk a řeč: pojmenovat většinu toho, čím je dítě obklopeno, domluvit se slovy i gesty, improvizovat

- Poznávací schopnosti: záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost, vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci a mít radost z poznávání
- Sebepojetí: odloučit se na určitou dobu od rodičů, být aktivní i bez jejich opory

3. Interpersonální - sociálně kulturní
   - navazovat a udržovat dětská přátelství a řešit konflikt dohodou
   - pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat

4. Environmentální
   - orientovat se bezpečně ve známém prostředí
   - mít povědomí o živé a neživé přírodě

Klíčové kompetence:

1. kompetence k učení

Projevuje přirozený zájem o učení a svět, který ho obklopuje.

Rizika: Poučování a předávání hotových poznatků.

Zlehčování a zesměšňování odpovědí dítěte.

Nucení do činností.

2. kompetence k řešení problémů

Tvořivě pracuje s informacemi. Vnímá chybu jako přirozenou součást řešení problémů.

Rizika: Nedostatek nebo nadbytek informací.

Nedostatek příležitostí samostatně nacházet, zpracovávat a vyhodnocovat informace.

Negativní hodnocení chyb.

Přílišné zaměření na chyby.

3. kompetence komunikační

Prezentuje své zkušenosti, zájmy, výsledky své práce či práce skupiny.

Vyjadřuje se různými způsoby.

Rizika: Nedostatečný prostor pro vyjádření.

Negativní přijetí či odmítnutí sdělení dítěte. Necitlivý přístup k projevům dítěte.

4. kompetence osobnostní a sociální

Vyjadřuje svůj názor. Projevuje důvěru v sebe sama. Žádá o pomoc vrstevníky či dospělého.

Rizika: Nerespektování, zlehčování či zesměšňování názoru.

Nedostatek prostoru k vyjadřování vlastních názorů.

Znevažování dítěte.

Absence skupinových a kooperativních činností, které by dětem umožnily spolupracovat.

Zlehčování situace nebo problému.

Odmítání pomoci.

Řešení problému za dítě.

5. kompetence k občanství a udržitelnosti

Přispívá k fungování společenství v mateřské škole.

Rizika: Protěžování nebo naopak ignorování dítěte a jeho schopností.

Nedostatek příležitostí převzít odpovědnost za některé činnosti a úkoly dětmi.

6. kompetence k podnikavosti a pracovní

Dokončí, co započalo. Ke změnám přistupuje jako k příležitostem. Navrhuje, co potřebuje k realizaci vlastních činností.

Rizika: Násilné přerušování činností a hry.

Spěch a tlak na výkon.

Striktní představa, jak má dokončená činnost vypadat.

Vyžadování dokončení bez ohledu na kontext, potřeby a možnosti jednotlivých dětí.

Mnoho změn najednou.

Komunikace změny jako problému a ohrožení.

Nepodnětné prostředí, nedostatek pomůcek a materiálů.

Předávání jednotných šablon, materiálů a postupů.

Nedostatek prostoru pro vlastní výběr a volbu.

7. kompetence digitální

Využívá digitální technologie k badatelským činnostem a poznávání světa kolem sebe.

Rizika: Nedostatečné materiální vybavení mateřské školy podnětnými pomůckami (digitální lupa, digitální mikroskop).

Pasivní sledování v počítači či na tabletu.

Nadměrné využívání technologií.

8. kompetence kulturní

Má povědomí o kultuře, umění a o kulturním dění ve svém okolí.

Rizika: Nedostatek přímých zážitků a jejich nahrazování vyprávěním nebo obrazovým materiálem.

Nedostatek příležitostí k poznávání kultury a umění (autorské čtení, divadelní představení, beseda s výtvarníky, historiky).

Integrované bloky: Červen, Červenec a Srpen

Červen: S paprskem za teplem

Návrhy tematických celků: 1) Indiánská výprava 2) Proč se červen červená 3) Hurá na prázdniny

Červenec s Srpen: Paprsek prázdninových dní

Návrhy tematických celků: 1) Olympiáda a sporty v létě 2) Pirátská plavba 3) Sklízíme plody léta

Vzdělávací cíle:

1. Biologická oblast

- Osvojení si poznatků o těle, jeho zdraví o pohybových činnostech a jejich kvalitě. Podpora zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí.

2. Psychologická oblast

- Jazyk a řeč: Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení a psaní.
- Poznávací schopnosti: rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problému, tvořivého sebevyjádření)
- Sebepojetí: rozvoj schopností a poznatků a dovedností umožňující pocity, rozvoj schopnosti sebeovládání.

3. Interpersonální – sociálně kulturní

- rozvoj kooperativních, verbálních a neverbálních dovedností.
- Vytváření základů aktivních postojů ke světu, k životu a prohlubování pravidel společenského chování.

4. Environmentální

- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí.

Očekávané výstupy (OVU)

1. Biologické
   - zvládat základní pohybové dovednosti
   - prostorovou orientaci
   - běžné způsoby pohybu v různém prostředí (překážky, házet a chytat míč) využívání různých pomůcek a TV náčiní

2. Psychologické

- Jazyk a řeč: Sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech, utvořit jednoduchý rým
- Poznávací schopnosti: Vědomě využívat všech smyslů, chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, pod, nad, ….)
- Sebepojetí: Být citlivé ve vztahu k přírodě, k živým bytostem i k věcem.

3. Interpersonální – sociálně kulturní
   - bránit se projevu násilí, ubližování, ponižování
   - vnímat, co si druhý přeje, vycházet mu vstříc
   - chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti.
   - zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik
   - zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami a věcmi denní potřeby.

4. Environmentální

- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které mohou poškozovat, všímat si nepořádků a škod, upozornit na ně.

Klíčové kompetence:

1. kompetence k učení

Uplatňuje získané poznatky a zkušenosti v praktických situacích.

Rizika: Neefektivní komunikační způsoby.

Předávání nevhodných vzorců chování.

2. kompetence k řešení problémů

Pozoruje, zkoumá a experimentuje. Vnímá chybu jako přirozenou součást řešení problémů.

Rizika: Nedostatek příležitostí, materiálů a pomůcek k experimentování a bádání.

Negativní hodnocení chyb. Přílišné zaměření na chyby.

3. kompetence komunikační

Vyjadřuje se různými způsoby.

Rizika: Nedostatečný prostor pro vyjádření.

Negativní přijetí či odmítnutí sdělení dítěte.

4. kompetence osobnostní a sociální

Vyjadřuje svůj názor. Projevuje důvěru v sebe sama. Žádá o pomoc vrstevníky či dospělého.

Rizika: Nerespektování, zlehčování či zesměšňování názoru.

Nedostatek prostoru k vyjadřování vlastních názorů.

Znevažování dítěte.

Absence skupinových a kooperativních činností, které by dětem umožnily spolupracovat.

Zlehčování situace nebo problému.

Odmítání pomoci.

Řešení problému za dítě.

5. kompetence k občanství a udržitelnosti

6. kompetence k podnikavosti a pracovní

Organizuje a realizuje své činnosti. Oceňuje práci i úsilí druhých.

Rizika: Převaha řízených činností.

Nevhodný vzor poskytování zpětné vazby.

7. kompetence digitální

Rozlišuje přínosy a rizika používání digitálních technologií.

Rizika: Absence pravidel pro trávení času u obrazovky.

Sdílení nevhodného obsahu.

Nedostatečný prostor pro poznávání přínosů a rizik užívání technologií.

8. kompetence kulturní

Přijímá osobnostní, kulturní, náboženské a jazykové rozmanitosti ostatních.

Zapojuje se do tvůrčích činností.

Rizika: Xenofobní přístup k jedincům z jiného prostředí.

Důraz na produkt.

Zasahování do procesu tvorby dítěte.

Upravování výsledku učitelem.

8. Plán autoevaluace:

Cílem evaluace a autoevaluace je ověřovat a zlepšovat kvalitu veškeré činnosti včetně podmínek školy. Vnitřní evaluací chápeme hodnocení ŠVP a vzdělávacího procesu.

Hodnocení

Hodnocení směrem k dětem provádíme průběžně, jednotlivé děti a jejich pokroky, úspěchy nezdary. Učitelky doplňují poznatky o dítěti do záznamu - „Hodnotící list o průběhu vzdělávání“. Přistupuji k záznamu po vzájemné dohodě obou učitelek na třídě a četnost záznamů určují podle složitosti diagnostiky u jednotlivých dětí. Používají metody: pozorování dítěte při veškerých aktivitách, výsledky testů, grafomotorický projev. Učitelky v evaluačních záznamech sledují individuální vývoj dětí.

Vzájemná a pravidelná komunikace s rodiči usnadňuje mít o dítěti více informací. To také umožňuje druhý prvek diagnostikování dětí a to je

„ Diagnostické portfolio“

- Aktivní spolupodílení dítěte na svém portfoliu – motivace dítěte k jeho rozvoji.
- Pedagog – hodnotí rozvoj dítěte
- Rodič – konzultace o rozvoji dítěte

Veškeré poznatky z diagnostiky dítěte učitelky použijí při plánování činností, aby měly dokonalý přehled o každém dítěti a snadněji zachytily jeho případné vzdělávací problémy a včas se soustředily na jejich řešení.

Evaluace

Evakuace je proces neustálého vyhodnocování, zpětná vazba pro zkvalitnění vlastní pedagogické práce, systematické shromažďování informací o účinnosti ŠVP a TVP o kvalitě činnosti a úloze pedagoga ve výchovném procesu, jeho formách a metodách a porovnání s cíli RVP PV.

Kontrolní činnost

Kontrolní činnost je prováděna pověřenými pracovníky průběžně.

Ředitelka kontroluje a hodnotí práci učitelek formou náhodných a plánovaných hospitací. Průběžně vyhodnocuje TVP ve vztahu k ŠVP a RVP PV – rozbory na pedagogických radách zahrnují poznatky učitelek z právě probíhající vzdělávací nabídky.

Autoevaluace školy

Autoevaluace školy – hodnocení činnosti školy je prováděna celým kolektivem

S využitím evaluačních prostředků – dotazníky, hodnocení, rozhovory.

Rozbory

Rozbory „Dotazníkových akcí“ pro rodiče – jejich přání, návrhy, výtky a hodnocení – řešení jejich požadavků – zpětná vazba.

Evaluace Třídního vzdělávacího programu

Učitelky průběžně hodnotí plnění cílů a využívají jeho otevřenosti k proměně, aktualizaci.

Hodnotící listy na každý měsíc a týden.

9. Zásady pro vyhodnocování ŠVP PV

Pro vyhodnocování funkčnosti ŠVP PV využíváme diagnostiku jak celého integrovaného bloku, tak jednotlivých tematických bloků.

Hodnotíme, zda vzdělávací strategie, které byly využity v rámci realizace integrovaného bloku, byly vhodně a efektivně zvolené, uchopené….

Hodnocení vychází z očekávaných výstupů ŠVP a je dětem srozumitelně sdělováno. Sleduje úroveň vědomostí, dovedností i postojů, zejména schopnost

samostatně a kriticky myslet, diskutovat, spolupracovat a respektovat pravidla. Hodnocení je průběžné, objektivní a spravedlivé, využívá různé formy (ústní a písemné projevy, skupinovou práci). Součástí je pravidelná zpětná vazba a možnost sebehodnocení. Přihlíží se k individuálním možnostem dítěte a jeho osobního pokroku.

10. Použitá literatura:

Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání 2021

Manuál l k přípravě ŠVP PV 2025

Hry a cvičení. Alena Baudisová 1997

Hry pro všestranný rozvoj dítěte. Louise Doyon 2023

www.prohlednoutrvp.cz